

**การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2***
**THE MANAGEMENT TOWARD EXCELLENCE FOR PHRAPARIYAT
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF THE PHRAPARIYATIDHAMMA
EDUCATIONAL AREA DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION AREA 2**

พระครูนิมิตกิจจาทร (แดง ทองขำ)*

Phrakhrunimitkitchathorn (Daeng Thongkham)

นิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ

Nitwadee Jirarotephinyo

กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา

Kamolmal Chaisirithanya

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร

Faculty of Education, Bangkokthonburi University, Bangkok

*Corresponding author E-mail: kitjathorn@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 และ 2) พัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสมผสานและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จากโรงเรียนที่ได้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) การนำองค์กร 1.2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 1.3) การมุ่งเน้นบุคลากร 1.4) การปฏิบัติงาน 1.5) การมุ่งเน้นผู้เรียน 1.6) การจัดการ

* Received 6 April 2023; Revised 21 April 2023; Accepted 25 April 2023

ความรู้ และ 1.7) ด้านผลลัพธ์ และ 2) การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 เมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และจากการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่าควรปรับเปลี่ยนลำดับขององค์ประกอบใหม่ ได้แก่ 2.1) การจัดการความรู้ 2.2) การนำองค์กร 2.3) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2.4) การมุ่งเน้นผู้เรียน 2.5) การมุ่งเน้นบุคลากร 2.6) ด้านผลลัพธ์ และ 2.7) การปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: การบริหาร, สู่ความเป็นเลิศ, โรงเรียนพระปริยัติธรรม, แผนกสามัญศึกษา เขต 2

Abstract

The objective of this article research were: 1) Studying the administrative components towards excellence of Phrapariyattidhamma School under the Office of the Phrapariyatdhamma Educational Area Department of General Education Region 2, and 2) Develop management guidelines for excellence in Phrapariyatidhamma School under the Office of the Phrapariyattidhamma Educational Area Department of General Education Region 2. This research was mixed research with qualitative and quantitative. The population and sample were administrators and teachers of Phrapariyatthamma School under the Office of the Phrapariyatdhamma Educational Area Department of General Education Region 2, 20 schools, 15 students per school, a total of 300 people. Key informants, namely school administrators and teachers from the schools who were interviewed, 5 people. The research tools were questionnaires and focus group discussions. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation. exploratory component analysis and confirmatory component analysis. The research findings were as follows: 1) Administrative Components for Excellence of Phrapariyattidhamma School under the Phrapariyattidhamma Educational Service Area Office, there are 7 components: 1.1) Organizational Leadership 1.2) Strategic Planning 1.3) Personnel Orientation 1.4) Operation 1.5) Learner Orientation 1.6) Knowledge Management and 1.7) Outcomes, and 2) Development of administrative guidelines towards excellence of Phrapariyatidhamma School under the Office of the Phrapariyatthamma Educational Area Department of General Education, Region 2, when analyzing the

confirmatory components to check the structural integrity of the components with a packaged program and from group conversations, most experts agree that the order of elements should be reshuffled: 2.1) Knowledge Management, 2.2) Organizational Leadership, 2.3) Strategic Planning, 2.4) Student Orientation, 2.5) People Orientation, 2.6) Outcomes, and 2.7) Operation.

Keywords: The Management, Toward Excellence, Phrapariyattidhamma School, Department of General Education Area 2

บทนำ

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของพระราชาคณะ ซึ่งมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาและบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัด กล่าวคือ ภายหลังจากที่การศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง คือ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2432 และ พ.ศ. 2489 ตามลำดับ ได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น ทางมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงได้จัดแผนกมัธยมขึ้นมา เรียกว่า โรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา กำหนดให้การเรียนบาลีนักธรรม และความรู้ชั้นมัธยม โดยรับผู้ที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อมาเมื่อโรงเรียนบาลีมัศึกษานี้ได้แพร่ขยายออกไปยังต่างจังหวัดหลายแห่ง มีพระภิกษุและสามเณรเรียนกันมาก ทางคณะสงฆ์ โดยองค์การศึกษาจึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ใหม่ว่า โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษา สำนักเรียนวัด โดยมติดคณะสังฆมนตรี และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงให้โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดนี้เปิดทำการสอบสมทบในชั้นตัวประโยค คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา และเมื่อสอบได้แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พระภิกษุและสามเณรนิยมเรียนกันมาก โรงเรียนประเภทนี้จึงแพร่หลายออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง จนทำให้ทางการคณะสงฆ์เกรงว่า การศึกษาธรรมและบาลีจะเสื่อมลงเพราะพระภิกษุและสามเณรต่างมุ่งศึกษาวิชาทางโลกมากเกินไป เป็นเหตุให้ต้องละทิ้งการศึกษาธรรมและบาลีเสีย แต่ทางการคณะสงฆ์ก็ยังพิจารณาเห็นความจำเป็นของการศึกษาวิชาในทางโลกอยู่

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 (ปัจจุบันใช้ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2546) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อ

ฝ่ายศาสนจักร และฝ่ายบ้านเมือง (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2546) กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรจะได้ศาสนทายาทที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาบทไปแล้ว สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ ให้ก้าวหน้าให้แก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไปด้วยเช่นกัน ในระยะเริ่มแรกมีเจ้าอาวาส 51 แห่ง รายงานเสนอจัดตั้งต่อกรมการศาสนา เดิมนั้นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบัน สังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม (บาลี, ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ) ภายใต้กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ.2548 ลงนามโดย นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2548 (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558)

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 6 มาตราที่ 47 49 และ 51 ว่าด้วยเรื่อง มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) มีความตระหนักในด้านคุณภาพของโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจึงจัดให้มีโรงเรียนรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนสหกิจ โรงเรียนเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบต่าง ๆ แต่พบว่ามีหลากหลายในด้านคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียนทิศทางการพัฒนาโรงเรียน มีความหลากหลาย ขาดความเป็นเอกภาพ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนยังเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาโรงเรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศเพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกันเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองชุมชนและสังคมส่งผลต่อการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศต่อไปในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) การดำเนินงานของการบริหารสู่ความเป็นเลิศจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการบริหารเพียงบางส่วนของโรงเรียนหรือจัดเป็นแผนการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงพบว่าแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันทั้งบริบทศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนเกิดการ พัฒนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ เพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับ

สภาพปัจจุบันและบริบทของโรงเรียน คือ ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับโรงเรียน ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ และเพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศขององค์กร (โรงเรียน) ถูกนำมาผนวกเป็นองค์ประกอบการบริหารจัดการระบบบริหารคุณภาพ 7 หมวด คือ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การปฏิบัติงาน และ 7) ผลลัพธ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) หลักพุทธธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักการบริหารสถานศึกษามีความหลากหลาย หลักพุทธธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา คือ อิทธิบาท 4 อันเป็นหลักธรรมที่เป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา โดยการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องมี ฉันทะ ความมีใจรักใคร่ในหน้าที่ของตนเอง รักเป้าหมายของโรงเรียน รักวัตถุประสงค์ของการบริหารและตั้งใจบริหารอย่างจริงจังด้วยความเพียรพยายามอย่างเต็มที่ มีวิริยะ ความเพียร มีความพยายามในการบริหารด้วยความมุ่งมั่นแม้ว่าจะมีอุปสรรค ในการบริหารมากเพียงใดก็ตามมีจิตตะ ความเอาใจใส่ในการบริหารตั้งใจด้วยความเอาใจใส่ และมีวิมังสา ความพิจารณาไตร่ตรองในเหตุและผลแห่งความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางในการบริหารสถานศึกษาโดยมีหลักพุทธธรรมเป็นคุณธรรมพื้นฐานอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการ นำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไป

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้พระภิกษุ สามเณร ได้มีโอกาสศึกษาสายสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยเทียบกับชั้นมัธยมศึกษาสายสามัญ โดยจัดหลักสูตรให้มีวิชาที่เหมาะสมแก่ภาวะของพระภิกษุสามเณร ที่จะได้มีโอกาสศึกษาสายสามัญโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย และเป็นวิชาที่จำเป็นแก่งานพระพุทธศาสนาเป็นหลักสูตรที่ให้การศึกษาวินัยพระปริยัติธรรมควบคู่กับวิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาบาลี ธรรมวินัย ศาสนปฏิบัติ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา อันเป็นพื้นฐานการประพฤติปฏิบัติธรรมวินัยตามควรแก่ฐานะารูปและความสนใจเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนสามารถจัดแผนการเรียนให้จบในตัวเองได้หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อมุ่งส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณร มีบุคลิกภาพ และอาจารย์ควรอันสมควรแก่สมณเพศและเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณร ค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดเฉพาะตน และช่วยให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้ทางคติโลกและคติธรรม สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมปัจจุบันได้ตามควรแก่สมณวิสัยโดยไม่ขัดต่อวินัยสงฆ์ รวมทั้งเพื่อสนองความต้องการของพระภิกษุสามเณรเมื่อเรียนจบแต่ละชั้นย่อมได้ความรู้เป็นเครื่องบริหารรักษาดนขณะบวชอยู่ (คณะทำงานและคณะอนุกรรมการ, 2557) เมื่อลาสิกขาออกไปย่อมมีความรู้

พอควรแก้ตัวภาพเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมชาวราส และหากมุ่งหมายจะเรียนรู้ให้สูงขึ้นไปในระดับอุดมศึกษาก็ย่อมได้ โดยมีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยรับพระภิกษุสามเณรที่เรียนจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยทั้งสองโดยตรง สำหรับการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะให้การสนับสนุนเป็นเงินอุดหนุนตามกำลังงบประมาณ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากำหนดไว้ และยังมีพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 ให้ปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) อย่างไรก็ตามจากการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมในภาพรวม พบว่าในปัจจุบันการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีปัญหาหลายประการคือ ทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการศึกษาที่มีมาตรฐานต่ำกว่าระดับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งด้านหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแล รวมถึงระบบการจัดการศึกษาที่ขาดคุณภาพ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม (พระมหาชัยวัฒน์ จตฺตมโล (พรหมสนธิ), 2560)

ด้วยสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษา การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นการเพิ่มศักยภาพของนักเรียนซึ่งล้วนเป็นพระสงฆ์ และสามเณรในพระพุทธศาสนาให้เจริญเท่าทันโลกที่เปลี่ยนแปลง และดำรงคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือแม้จะลาสิกขาบทเป็นฆราวาสก็สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขมีความรู้ความสามารถในการเลี้ยงชีพตน ช่วยเหลือสังคม และร่วมพัฒนาประเทศ และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้มีประสิทธิผล และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 จำนวน 20 โรงเรียน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ รองผู้อำนวยการฝ่ายบุคคล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 รูป/คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจากโรงเรียนที่ได้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามถึง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 300 ฉบับ และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Component Analysis) และ 4) การวิเคราะห์การยืนยันรูปแบบที่เหมาะสมของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 ด้วยการสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 ประกอบด้วย 7

องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ตั้งแต่ .504 - .865 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 ตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .524 - .740 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 8.140 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 14.535 ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีวุฒิทางด้านบริหารการศึกษา และมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการบริหาร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .740 ส่วนตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีในการบริหารงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .524 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การนำองค์กร”

1.2 องค์ประกอบที่ 2 ตัวแปรสำคัญจำนวน 3 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .536 - .621 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.384 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 9.614 ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .621 ส่วนตัวแปรผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .536 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การวางแผนเชิงกลยุทธ์”

1.3 องค์ประกอบที่ 3 ตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .510 - .841 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 4.496 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.028 ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารจัดสรรบุคลากรเพียงพอมีความเป็นมืออาชีพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .841 ส่วนตัวแปรผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังสรรหาตามความเหมาะสมและคุ้มค่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .510 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การมุ่งเน้นบุคลากร”

1.4 องค์ประกอบที่ 4 ตัวแปรสำคัญจำนวน 8 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .504 - .859 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.935 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 7.027 ตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

และหน่วยงานต้นสังกัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .859 ส่วนตัวแปรผู้บริหารวางแผนร่วมกัน และการร่วมกันดำเนินการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .504 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การปฏิบัติงาน”

1.5 องค์ประกอบที่ 5 ตัวแปรสำคัญจำนวน 4 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .548 - .865 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.324 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.935 ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และแสดงออกตามความถนัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .865 ส่วนตัวแปรผู้บริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .548 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การมุ่งเน้นผู้เรียน”

1.6 องค์ประกอบที่ 6 ตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .510 - .789 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.007 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.369 ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารนำความรู้ที่สามารถบันทึกไว้ได้อย่างง่ายในคอมพิวเตอร์นำมาใช้ร่วมกัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .789 ส่วนตัวแปรผู้บริหารมีการเรียนรู้ร่วมกันและมีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .510 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดการความรู้”

1.7 องค์ประกอบที่ 7 ตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .520 - .814 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 2.575 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.593 ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพสำหรับผู้เรียนเพื่อเป็นผลผลิตของสถาบันให้มีผลป้อนกลับของผู้เรียนในการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด .814 ส่วนตัวแปรโรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ .520 และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้วิจัยเห็นสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ด้านผลลัพธ์”

2. พัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 37 ตัวแปร ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผน

เชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การปฏิบัติงาน 5) การมุ่งเน้นผู้เรียน 6) การจัดการความรู้ และ 7) ด้านผลลัพธ์ นำมาวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 การนำองค์กร มีทั้งสิ้น 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .543 - .741 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคตสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 89.078 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

2.2 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีทั้งสิ้น 2 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .537 - .545 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคตสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 79.893 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

2.3 องค์ประกอบที่ 3 การมุ่งเน้นบุคลากร มีทั้งสิ้น 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .513 - .665 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคตสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 127.919 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

2.4 องค์ประกอบที่ 4 การปฏิบัติงาน มีทั้งสิ้น 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .526 - .634 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคตสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 204.761 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

2.5 องค์ประกอบที่ 5 การมุ่งเน้นผู้เรียน ทั้งสิ้น 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .598 - .774 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคตสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความ

สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 117.250 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

2.6 องค์ประกอบที่ 6 การจัดการความรู้ มีทั้งสิ้น 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .507 - .636 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 144.252 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

2.7 องค์ประกอบที่ 7 ด้านผลลัพธ์ มีทั้งสิ้น 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .514 - .649 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 104.289 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28

จากการสนทนากลุ่ม พบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่าควรปรับเปลี่ยนลำดับขององค์ประกอบ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ให้เป็นอย่างนี้

1. องค์ประกอบที่ 6 การจัดการความรู้ ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้ตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรถ่ายองค์ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวเขาออกมาเป็นเอกสาร ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างกิจกรรมการจัดการความรู้ในองค์กร ผู้บริหารนำความรู้ที่สามารถบันทึกไว้ได้อย่างง่ายในคอมพิวเตอร์นำมาใช้ร่วมกัน

2. องค์ประกอบที่ 1 การนำองค์กร ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการนำองค์กรตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านบริหารการศึกษา และมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการบริหาร ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพและริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ผู้บริหารให้ความสำคัญยุทธศาสตร์กับบุคลากรในโรงเรียนทุกคน

3. องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้บริหารมีวิธีการจัดสรรทรัพยากรให้มั่นใจเพียงพอที่จะบรรลุผลสำเร็จตามแผน

4. องค์ประกอบที่ 5 การมุ่งเน้นผู้เรียน ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการมุ่งเน้นผู้เรียนตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรถ่ายองค์ความรู้ที่ฝัง

ลืออยู่ในตัวเขาออกมาเป็นเอกสาร ผู้บริหารจัดการสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารมุ่งสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้ำ คือนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5. องค์ประกอบที่ 3 การมุ่งเน้นบุคลากร ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากรตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารจัดการบุคลากรเพียงพอมีความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรส่งผลให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น และเต็มใจในการปฏิบัติงาน

6. องค์ประกอบที่ 7 ด้านผลลัพธ์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ตามลำดับดังนี้ โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพสำหรับผู้เรียนเพื่อเป็นผลผลิตของสถาบันให้มีผลป้อนกลับของผู้เรียนในการเรียน โรงเรียนมีการค้นคว้าวิจัยอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก

7. องค์ประกอบที่ 4 การปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เห็นด้วยตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการปฏิบัติงานตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารมีหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารร่วมกันกับคนในชุมชนรับผลจากการดำเนินการ ผู้บริหารร่วมกันกับคนในชุมชนประเมินผลการดำเนินการ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบที่ 1 ตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .524 - .740 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 8.140 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 14.535 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านบริหารการศึกษา และมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการบริหาร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีในการบริหารงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ สมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การนำองค์กร” 2) องค์ประกอบที่ 6 ตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .510 - .789 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.007 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.369 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารนำความรู้ที่สามารถบันทึกไว้ได้อย่างง่ายใน

คอมพิวเตอร์นำมาใช้ร่วมกัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรผู้บริหารมีการเรียนรู้ร่วมกันและมีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ สมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดการความรู้” 3) องค์ประกอบที่ 7 ตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .520 - .814 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 2.575 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.593 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพสำหรับผู้เรียนเพื่อเป็นผลผลิตของสถาบันให้มีผลป้อนกลับของผู้เรียนในการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรโรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ สมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ด้านผลลัพธ์” สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล ที่สรุปว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามแนวการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige Nation Quality Award: MBNQA) ซึ่งประกอบด้วย การนำองค์กร การจัดการความรู้ และผลลัพธ์ (รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล , 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุพิชฌุล ชิตวิริโย (เชื้อกุล) และคณะ ที่สรุปว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการจัดการความรู้ รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์ และด้านการนำองค์กร (พระมหาสุพิชฌุล ชิตวิริโย (เชื้อกุล) และคณะ, 2565) 4) องค์ประกอบที่ 2 ตัวแปรสำคัญจำนวน 3 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .536 - .621 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.384 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 9.614 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ สมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การวางแผนเชิงกลยุทธ์” 5) องค์ประกอบที่ 3 ตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .510 - .841 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 4.496 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.028 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารจัดสรรบุคลากรเพียงพอมีความเป็นมืออาชีพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังสรรหาตามความเหมาะสมและคุ้มค่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ สมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การมุ่งเน้นบุคลากร” 6) องค์ประกอบที่ 4 ตัวแปรสำคัญจำนวน 8 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .504 - .859 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.935 และค่าร้อยละของความ

แปรปรวนเท่ากับ 7.027 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรผู้บริหารวางแผนร่วมกัน และการร่วมกันดำเนินการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบสมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การปฏิบัติงาน” 7) องค์ประกอบที่ 5 ตัวแปรสำคัญจำนวน 4 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .548 - .865 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.324 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.935 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และแสดงออกตามความถนัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ส่วนตัวแปรผู้บริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของตัวแปรในองค์ประกอบ สมควรตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การมุ่งเน้นผู้เรียน” สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล ที่สรุปว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพ โรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามแนวการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige Nation Quality Award: MBNQA) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ การเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมุ่งเน้นบุคลากร และการมุ่งเน้นการปฏิบัติ (รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล, 2558)

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 56 ตัวแปร ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การปฏิบัติงาน 5) การมุ่งเน้นผู้เรียน 6) การจัดการความรู้ และ 7) ด้านผลลัพธ์ นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และจากการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่าควรปรับเปลี่ยนลำดับขององค์ประกอบใหม่ให้เป็นอย่างนี้ 1) องค์ประกอบที่ 6 การจัดการความรู้ มีทั้งสิ้น 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .507 - .636 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 144.252 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 2) องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีทั้งสิ้น 2 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .537 - .545 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้อง

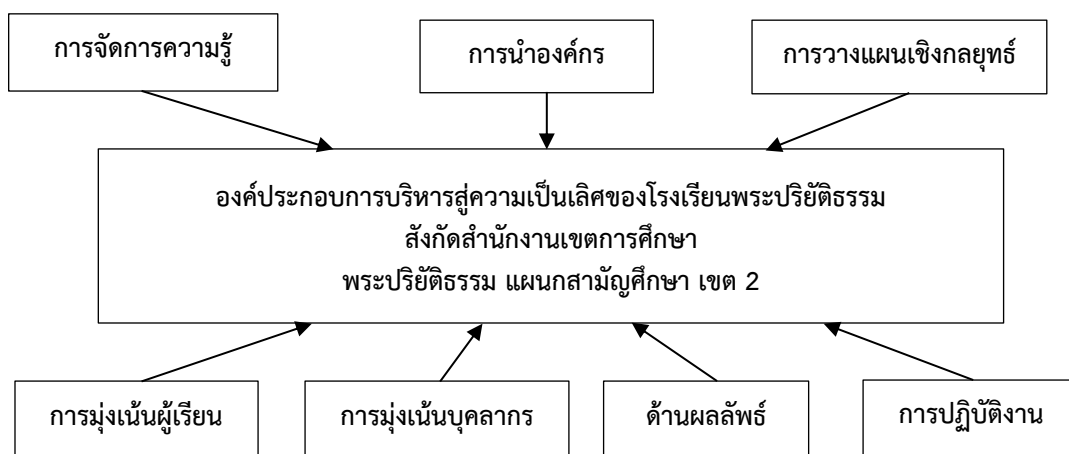
กับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 79.893 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 3) องค์ประกอบที่ 5 การมุ่งเน้นผู้เรียน ทั้งสิ้น 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .598 - .774 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 117.250 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 4) องค์ประกอบที่ 3 การมุ่งเน้นบุคลากร มีทั้งสิ้น 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .513 - .665 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 127.919 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 5) องค์ประกอบที่ 7 ด้านผลลัพธ์ มีทั้งสิ้น 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .514 - .649 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 104.289 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ชูลีวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์ ที่สรุปว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามแนวการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige Nation Quality Award: MBNQA) ซึ่งองค์ประกอบหลัก คือ การวางแผนกลยุทธ์ การเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร และผลลัพธ์ด้านผู้เรียน แต่ละองค์ประกอบมีแนวทางการพัฒนาที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งโรงเรียน มีการติดตามผลที่ชัดเจน และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันสู่เป้าหมายรวมของโรงเรียน (อุดม ชูลีวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวน เทียงเจริญ ที่สรุปว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์การปฏิบัติงาน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ทวน เทียงเจริญ, 2563) 6) องค์ประกอบที่ 1 การนำองค์กร มีทั้งสิ้น 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .543 - .741 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขต

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 89.078 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 7) องค์ประกอบที่ 4 การปฏิบัติงาน มีทั้งสิ้น 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกตัวแปร มีค่าตั้งแต่ .526 - .634 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 204.761 ค่าพี (P-value) เท่ากับ .000 ที่องศาเสรี (df) เท่ากับ 28 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ชูสิวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์ ที่สรุปว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามแนวการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige Nation Quality Award: MBNQA) ซึ่งประกอบด้วย การนำองค์กร และการมุ่งเน้นการปฏิบัติ แต่ละองค์ประกอบมีแนวทางการพัฒนาที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งโรงเรียน มีการติดตามผลที่ชัดเจน และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันสู่เป้าหมายรวมของโรงเรียน (อุดม ชูสิวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์, 2560)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม เมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และจากการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่าควรปรับเปลี่ยนลำดับขององค์ประกอบใหม่ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า 1) องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) การนำองค์กร 1.2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 1.3) การมุ่งเน้นบุคลากร 1.4) การปฏิบัติงาน 1.5) การมุ่งเน้นผู้เรียน 1.6) การจัดการความรู้ และ 1.7) ด้านผลลัพธ์ และ 2) การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2 เมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่าควรปรับเปลี่ยนลำดับขององค์ประกอบใหม่ให้เป็น ดังนี้ 2.1) การจัดการความรู้ 2.2) การนำองค์กร 2.3) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2.4) การมุ่งเน้นผู้เรียน 2.5) การมุ่งเน้นบุคลากร 2.6) ด้านผลลัพธ์ และ 2.7) การปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะว่า 1) การนำองค์กร ผู้บริหารควรเอาใจใส่กับครูบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค และผู้บริหารควรมีความเด็ดขาดในการบริหารและการตัดสินใจตามแนวทางที่ถูกต้อง 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีการวางแผนการปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาว และผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษา 3) การมุ่งเน้นบุคลากร ผู้บริหารควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ และผู้บริหารควรมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น และเต็มใจในการปฏิบัติงาน 4) การปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบการดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ของโรงเรียน และผู้บริหารควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน 5) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้บริหารควรมีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และผู้บริหารควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) การจัดการความรู้ ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศให้คนในองค์กรเรียนรู้ปัจจัยทั้งจากภายในและภายนอก และผู้บริหารควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในองค์กร 7) ด้านผลลัพธ์ โรงเรียนควรมีผลการเรียนของผู้เรียนสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด และโรงเรียนควรมีกระบวนการทางเทคนิคที่อำนวยความสะดวกในการพัฒนางาน และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตอื่น ๆ และ 2) ควรมีการศึกษาวิจัยองค์ประกอบการจัดการความรู้ เพื่อมาพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา.
- คณะทำงานและคณะอนุกรรมการ. (2557). คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ทวน เทียงเจริญ. (2563). การพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- พระมหาชัยวัฒน์ จตตมโล (พรหมสนธิ). (2560). รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4. ใน ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุพิชฐพล ชิตวิริโย (เชื้อกุล) และคณะ. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร., 10(3), 1031-1046.
- รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล. (2558). แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. ในวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). เอกสารประกอบการประเมินโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2546). ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ 2546. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2558). แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.).

อุดม ชูลีวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์. (2560). องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(3), 36-47.